

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc.— Manuscrisele nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Augenthaler & Emeric Losner,
Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare.— Publicări mai dese după tarifar și învoială.— RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corôna.— Un exemplar 10 bani.— Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Szell și agrarianii.

Erî camera actuală ungară și-a ținut ultima ședință înainte de dizolvarea ei. Emoțiunea, de care vor fi fost cuprinși deputații aleși pe sprânceană înainte cu cinci ani sub faimosul regim a lui Banffy, când și au luat rămas bun unii dela alții, ne lasă cu totul indiferenți. Ceea-ce ne poate interesa este numai dispoziția, în care s'au despărțit membrii partidului liberal dela cârmă, a partidului pentru a cărui întărire și premenire a ostenit actualul ministru-președinte timp de doi ani și jumătate.

S'a văcut și s'a documentat în această ultimă ședință în mod destul de vădit, că în sinul partidului liberal maghiar a intrat un spirit mai critic, care face ca parte din membrii lui să nu mai fiă atât de supuși și docili ca până acum, și s'au format curente cu veleitatea de-a nu juca în toate chestiunile de program tocmai așa cum cântă șeful guvernului. Aparițiunea de-almintrelea nu e nouă, dăr în urma unei declarațiuni lămuritoare, ce a dat-o erî Coloman Szell la o întrebare a unui membru al partidei populare cu privire la programul agrarianilor, care se mărturisesc liberali, a pus aceste aparițiuni într'o lumină mai mare.

Întrebarea, de care vorbim, a fost: ce poziție ia ministru-președinte în controversa, ce s'a ivit în partidul liberal, decă poate orî nu să fiă admiși ca stând pe basă liberală cei cu programul agrar (contele Karolyi cu ai săi); orî că acești agrariani nu pot fi aleși pe basa programului liberal, după cum a susținut Coloman Tisza la Oradea-mare.

Toți erau curioși să vadă, decă ministru-președinte Szell va răspunde la această întrebare. El s'a grăbit a răspunde, făcând nise declarări, cari, pe lângă cea mai mare cruțare a celor din grupul agrarian, au dat să

se înțelgă în mod neîndoios, că afară de programul său nu pôte admite alt program în sinul partidului liberal; că nu pôte aproba în genere, ca să se facă candidări și alegeri pe basa programului agrar al contelui Karolyi și nu pôte admite grupări după interese, fiă economice, orî de altă natură. Ce s'aralege atunci dice el, de unitatea politică și socială a țerii? Nu pôte face obiecțiune, că se află și bărbați, cari voesc să apere în cameră interesele cele mai apropiate de ei, dăr nu merge, ca să se apere și înainteze numai interesele unuia din factorii economici. Programul său, dice ministru-președinte, l'a compus astfel, ca printr'ensul să se apere și sprijinească toate interesele economice, precum și dezvoltarea lor.

Declarațiunea această a ministrului-președinte a fost aplaudată de mulți de pe băncile partidului liberal, parte mare însă dintre liberali au primit-o cu sentimente mixte, căci nu i-a mulțumit. Contele Karolyi însuși, când a început să vorbească Szell a eșit afară din sala ședinței, trecând în culuorele camerei, unde mai târziu s'au adunat în juru-i mulți aderenți ai săi, discutând viu și în mod agitat asupra declarațiunii ministrului-președinte.

Interesant este, că interpelantul Rakowsky, după-ce a vorbit Szell, a declarat franc, că el nici acum nu e în clar despre aceea, decă contele Alex. Karolyi, care a lansat programul agrar dela Göncz, mai pôte să stea în partidul liberal, orî nu? Și a mai dîs, că după părerea sa, agrarianii, cari fac ađi parte din partidul liberal, nu pot fi nici-decum mulțumiți cu răspunsul lui Szell. Care pôte fi urmarea, se va vedé numai la alegeri. Karolyi nu este făcut din aluatul lui Coloman Tisza, care în afacerea legii de incompatibilitate întâiu a amenințat, că va eși din

partid, decă nu se vor primi unele amendamente ale lui, ér după aceea vădend, că totuși nu se primesc, și-a schimbat gândul și a rămas totuși în partid. Karolyi anevoie se va lăpêda de programul său agrar numai pentru ca să pôtă rămâne în partidul liberal, de unde ar trebui să urmeze eșirea sa din partid și candidarea cu programul său.

Se vor accentua decî la viitoarele alegeri, probabil, divergențe între liberalii cu program agrar și cei cu programul lui Szell, care și-a ales calea de mijloc, vrënd să apere și interesele agrarianilor și acelea ale mercantiliștilor. Dăr mai sunt și alte curente în partidul liberal, cari se vor bate în capete la viitoarele alegeri. Va fi o luptă crâncenă între vechii și noii liberali, între cei din fosta partidă națională și aderenții fostelor guverne liberale, între szellisti și antiszellisti. Și e întrebare, decă din lupta această, ce va avé să o pörte guvernul cu grupurile din propriul său partid liberal, va eși cu o majoritate impuitoare din urnele electorale.

Partidul liberal a îmbetrânit prea tare în păcate, ér Szell, cu totă tactica sa liniștită și cu totă precauțiunea sa, nu-l va pôte întineri și spăla de păcatele sale.

Terminul alegerilor. Oficioasa „Magyar Nemzet” scrie următoarele privitor la terminul alegerilor.

„Din toate părțile se accentuează, că terminul alegerilor va fi cât se pôte de scurt. După legea electorală, prima și de alegere pôte fi numai ziua a 20-a dela publicarea ordinațiunei ministrului de interne în fôia oficială privitor la alegeri. Ordonanța ministrului va apare probabil în 10 Septembrie. De aci se conchide, că alegerile vor fi seu dela 30 Sept. până la 10 Octombrie, seu între zilele de 2 și 12 Octombrie. După praxa de până acum, în partea co-

vârșitoare a țerii alegerile se vor face deja în prima și; pe zilele ultime ale terminului abia decă vor mai fi alegeri, așa că deja în 5 Octombrie se va pôte cunoșce rezultatul în întreaga țără.”

Din Austria. Din Viena se anunță că ministru-președinte Koerber a început tratări cu partidele parlamentare pentru viitoare sesiune. Koerber a convorbit timp mai îndelungat cu contele Deym și în curenđ va trata cu deputatul ceh Pačák

Programul de călătorie a monarhului. Erî în 5 Septembrie Majestatea Sa monarhul a plecat la manevrele din Vesprim, avënd în suita sa pe amendoi adjutanții de rășboi, un medic de ștab și un șef de secțiă. La gara din Vesprim l'au întâmpinat archiducele Frideric, mareșalul br. Beck, loot.-mareșalul Kropacssek și fișpanul din Vesprim. Înaintea clăustrului din Zircz, unde e încuarterat, fî întâmpinat de ministru de rășboi Krieghammer. Atașaii militari ai statelor străine nu există la manevrele din Vesprim. În 7 Septembrie, la 4 ore d. a., Majestatea Sa plecă din Zircz cu întreaga suită la Budapesta și în 9 Septembrie va primi pe membrii camerei magnaților și deputaților cu ocasiunea dizolvării dietei. După amiazi la 2 ore va pleca la Viena, mergënd direct la Schönbrunn. În 12 Septembrie dimineța la orele 6 va călători din Hetzendorf la Baranya-Szent-Lörincz la manevrele corpurilor 4 și 13 de armată. La manevrele aceste va participa și principele moștenitor român Ferdinand și toți atașaii militari străini. La Doluiji-Miholjacz principele moștenitor român va fi primit la gară de însuși Majestatea Sa. În 13, 14 și 17 Septembrie vor fi marile manevre. Cartierul principal va fi în castelul Benyovszky din Görcsöny. În ultima și a manevrelor, 17 Septembrie, principele Ferdinand va călători la Budapesta. Majestatea Sa va merge în 18 Sept. la Cinci-biserici, ca să viziteze școala militară de acolo. Din Cinci-biserici va pleca în 18 Sept. sera și în 19

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Aforisme de Leo Tolstoi.

Despre căsătorie și despre femei.

Lumea discută, decă e bine seu nu de a fi amorsat. Pentru mine hotărîrea e gata.

Decă omul trăiesce deja o viață omenescă, spirituală, atunci amorsarea, amorul, căsătorie, sunt o degradare: O parte din forțele sale va trebui să le consacreză femeii, sale, familiei sale, seu cel puțin obiectului amorului său. Decă însă stă pe trépta unui animal, mănâncă, lucrează, scrie, jôcă, atunci amorsarea este pentru densus o înălțare, tot așa ca și la animale și insecte.

* * *

A se căsători pentru a pôte trăi mai vesel, nici odată nu va reuși cineva. Decă cineva consideră căsătorie drept problemă principă, face o mare greșelă. Aceasta e scumpul este căsătorie, — ce să fie aceasta, după căsătorie, scopul vieții? Decă omul înainte de căsătorie n'avea un scop în viață, atunci nu va pôte găsi acest scop în căsătorie. Se pôte dice cu siguranță, că decă cineva nu avea un scop comun înainte

de căsătorie, nu se va mai uni spre un scop comun nici într'un cas după căsătorie, ci din contra se va separa. Căsătorie numai atunci dă ferice, când scopul este comun, omenii s'au întelnit în drumul lor și vrâu să facă drumul în comun. Ea nu pôte să asigure nici o ferice, decă ei își întind mâna reciproc pe un drum lateral.

Acăsta vine de acolo, că părerea, care dice că viața este o vale a plângerilor este tot așa de falsă, ca și părerea care spune, că este un loc al plăcerilor. Viața este un loc al serviciului, unde câte odată întâmpinăm multe greutăți, dăr de cele mai multe ori și multe lucruri îmbucurătoare. Adevăratele bucurii le au însă omenii numai atunci, decă ei singuri își consideră viața ca un serviciu și decă își pun scopul vieții în afară de propria lor ferice. Căsătorie ofere așa de multe evenimente îmbucurătoare, cum sunt născerile de copii, în cât omul crede, că aceste evenimente formeză însăși viața. Acăsta este însă o înșelătorie periculoasă. Decă părinții produc copii, fără să aibă un scop al vieții, atunci ei numai amănă chestiunea asupra scopului vieții, precum și pedepsa, căreia sunt supuși omenii cari trăesc, fără să șoie pentru-oe.

Ei o amână numai, dăr nu soapă de ea, căci vor trebui să-i crească copiii, să-i conducă, fără să aibă mijloce pentru acăsta.

Să nu se căsătorească cine-va din amor, ci numai din calcul, dăr trebuie să înțelegem aceste două vorbe în sens cu desăvîrșire contrar, de cum se obișnuesc a se înțelega, adică să nu se căsătorească cine-va din amor sensual, orî din calcul, că ore unde și cum va trăi (căci dör toți trăim), ci din acei calcul, care întrébă cât este de probabil, ca viitoare soția să mă ajute, și nu să-mi pună piedeci întru a trăi o viață omenescă.

* * *

Moda, de a lăuda femeile și de a afirma, că în raportul spiritual nu numai, că sunt egale bărbaților, dăr le sunt chiar superioare, este o modă prôstă.

Că femeile nu pot să fiă limitate în drepturile lor și că ele merită aceeași iubire și respect ca și bărbații și că pot pretinde aceleași drepturi, nu suferă nici o îndoială, — decă însă afirmă cine-va, că femeia în termen mediu este tot așa de talentată, ca și bărbatul și că poți să aștepti dela dânsa același lucru, pe care îl aștepti dela orî-ce bărbat, atunci se întrece pe sine însuși în detrimentul femeii.

Decă vom aștepta dela femeia aceea, ce așteptăm și dela bărbat, atunci vom și cere ceea-ce așteptăm și când așteptările noastre vor fi înșelate, atunci ne vom necăji și vom atribui relei voinți, ceea-ce rezultă din imposibilitate.

Când dicem despre femeia, că este o ființă spiritualmente mai slabă, acăsta nu este o cruțime față cu femeia; o cruțime este însă, când o proclamăm de egală.

Eu numesc siăbioiune seu forță spirituală inferioară, neînsemnata supunere a cărnei, ér spiritul este cea trăsătură principală a caracterului femeii, care se manifestă în puțină încredere față de poruncile rațiunei.

* * *

Femeia frumoasă dice în sine: „El este înțelept, savant, brav, bogat, moral, sfânt și totuși mi-se supune mie, care sunt o femeia prôstă, ignorantă, sêracă, nemernică, imorală, prin urmare mintea, învătătura etc. sunt non sensuri. Acăsta o ruinează și o face rea.

Sept. la 5 dimineața va sosi în Hetzendorf, de unde va merge direct la Schönbrunn.

Coloman Tisza la Oradea-mare.

Bătrânul haham liberal din Bihor, care inaugurase politica intoleranței celei mai extreme în privința naționalităților cât timp a stat la putere, a ținut Miercuri, în 4 Septembrie, discursul său electoral de mult anunțat, în hala comercială din Oradea-mare.

Vulpoiul dela Geszt, cu încăpăținarea caracteristică rasei lui, ține și acum cu tărie la vechile principii liberale și pretinde să se dea locuri în parlament tuturor reprezentanților liberali, cari au probat, că sunt credincioși vechiului drapel.

În discursul său a atins mai toate cestiunile aflătoare la ordinea zilei, și le-a judecat conform intereselor, pe cari crede el, că le dictează vechiul curent liberal.

Despre *legea incompatibilității* Tisza Kálmán spune, că nu-i aprobă toate detaliile, căci unele, prin rigorea lor extremă sunt menite a exclude din parlament bărbați, cari ar pute aduce acolo folos țării. „După serioasă cumpănire însă, am crezut — ține Tisza — că fac mai mare serviciu liberalismului, decât nevoțând contra ei, voi rămân în partidul liberal!“

Judecând manifestațiile diferitelor direcții în politică, condamnă simptomele ivite de curând, cari tind la formarea de grupări de interese, cari au lipsit până acum din Ungaria și au fost inaugurate de către *partidul poporal*. Tisza Kalman speră, că asemenea tendințe nu vor reuși, și crede, că partidul liberal va eși erășii învingător.

Trecând la aprecierea *scrisoarei dela Göncz* declară, că sub *drapelul liberal nu poate fi ales cine-va cu program agrar*. Căci cine spune, că e agrar sub drapel liberal, acela orî nu e agrar, orî nu e liberal. Ce este politica agrară? Politica agrară este aceea, pe care o vedem manifestându-se în Germania și Austria și care nu este alta, decât atribuirea unei preponderanțe agriculturii în detrimentul industriei și comerțului. Acesta însă este *reactiunea cea mai curată pe terenul economic*. Agrarienii neputând exista singuri, necesarmente trebuie să se alieze cu alte grupări reacționare. Doresc să se clarifice lucrurile din partea unei persoane mai competente, de cât dânsul — care este un simplu soldat — că nu poate fi deputat cu sprijinul partidului liberal, acela, care nu e aderentul principiilor relevate și de actualul ministru președinte, și cari principii accentuează cultivarea armonică nu numai a agriculturii, ci și a industriei și comerțului.

Relativ la mișcarea funcționarilor publici îndreptată spre îmbunătățirea lefurilor, Tisza spune, că nu și-au ales calea cea adevărată. Argumentul invocat de ei, că luându-se un milion din bugetul armatei, s'ar pute spori lefurile funcționarilor, nu este argument serios în împrejurările actuale, când toate statele, până și cele mici din Orient, se înarmază până în dinți.

În privința teritoriului comun vamal cu Austria, Tisza declară, că tot-deuna l'a susținut, chiar și când era în opoziție, însă decât din partea Austriei se vor ridica pretențiuni neechitabile, atunci și el va deveni aderentul separării teritoriului vamal.

În fine sfătuesce pe micii industriași să cultive tinerele generații în ramurile artistice ale industriei și să se constituie în asociații, ca să pōtă susține mai cu ușurință lupta cu marea industrie.

După acest discurs, oferindu-i-se să primescă candidatura liberală, Tisza mulțumesc accentuând din nou, că va lupta contra orî *cărei reacțiuni*, fiă pe terenul economic, fie politico, fiă bisericesc.

Din dieta ungară.

(Ședința dela 4 Septembrie).

Dieta ungară, în ședința sa dela 4 Sept., a hotărît asupra cvotei, luând la cunoștință rezoluția Monarhului în privința acesteia. Discuțiunea asupra acestei rezoluțiuni n'a fost sgomotōsă. N'au luat cuvân-

tul, decât *Rátkay*, *Polonyi*, *Buzath* și ministrul-președinte *Szell*.

Rátkay Laszlo protesteză în numele partidului independent împotriva rezoluțiunii prea înalte. După lege, această rezoluțiune ar trebui supusă desbaterilor, pe când ministrul-președinte dorește să se ia numai la cunoștință. Rezoluțiunea nu este legală. Cel mai simplu expedient ar fi fost să înceteze afacerile comune. Rezoluțiunea asupra cvotei era de competența unui arbitru, pe când în cazul de față se validează dreptul Majestății. Cum putea să fixeze Maj. Sa o cvotă mai mare, pe când dieta ungară nici o un cuvânt nu s'a pronunțat pentru o cvotă mai mare.

Buzath Ferencz în numele partidului poporal protesteză în contra ridicării cvotei și face pe guvern responsabil pentru calicirea țării.

Szell Kalman apără legalitatea rezoluției. Cele două comisii au tratat cestiunea în mod constituțional și în urma desbaterilor acestor comisii s'a realizat o înțelegere comună, care a fost adusă în fața celor două parlamente. Dacă cele două parlamente aprobă această înțelegere, procedura este constituțională. Comisiunea specială însă a „Reichsrath“-ului nici n'a luat la desbatere proiectul, prin urmare era evident, că parlamentul austriac nu consideră de posibilă înțelegerea și prin urmare n'a rămas alt-ceva, decât provocarea rezoluției Maj. Sale.

Polonyi Geza combate rezoluțiunea și susține, că acest mod de procedere este anticonstituțional.

Rezoluția se ia la cunoștință cu 112 voturi contra 35.

Müller Lajos interpelază pe ministrul-președinte, decât e adevărat, că a refuzat petiția adresată lui de către reprezentanța capitalei, în care se cere intervenția guvernului în privința aducerii acasă a monumentelor naționale ungare păstrate în muzeele curții din Viena?

Ministrul-președinte declară, că soirea acestora nu e adevărată. Se va interesa, să vadă ce s'ar pute face în această cestiune.

Ernszt Sándor interpelază pe ministrul-președinte în cestiunea persecuțiilor inaugurate contra alegătorilor partidului poporal din cercul Privigye.

Minstrul-președinte răspunde, că nu are cunoștința de-asemenea persecuții și promite, că va face anchetă.

România și tariful german.

Diarul „*Kreuzzeitung*“, organul partidului agrar german, scrie următoarele în privința relațiilor comerciale viitoare dintre România și Germania:

Diarele noastre *liberschimbiste* ne previn, că România ne va declara război vamal, în cazul când s'ar adopta noul tarif vamal german. Se pōte, ca o parte a pressei române să se fi pronunțat în acest sens. România e însă departe de a fi în stare să declare război vamal Germaniei.

Ore guvernul român n'a dat deja a înțelege, că nu e de loc dispus să incheie convenții comerciale și că vrea mai bine să se mulțumescă cu clauza națiunii celei mai favorizate, fără tarife? Înțelegerea între România și Germania pe o astfel de basă, s'ar pute ușor stabili.

Dacă România își va urca taxele vamale pe produsele industriei, acesta are puțină importanță, fiind dată starea de înapoiere a industriei în această țără. Pentru Germania e vorba de un singur lucru: să obție pe piața României condiția națiunii celei mai favorizate, ca să pōtă susține cu succes, ca până acum, concurența. România are aceeași situațiune față cu piața germană. Nimic în România nu se gândește să ia Germaniei beneficiul națiunii celei mai favorizate, din cauză că noi voim să urcăm taxele pe cereale.

România a avut de suportat un prejudiciu mai mare, când Ungaria (între 1880—1885) și-a închis frontierele și n'a lăsat nici să se impōrte, nici să trecă tran-

sițione prin Austro-Ungaria e împedecat. Din cauza acestei stări de lucruri, România nu e interesată nici în cestiunea taxei vamale pe vite, nici în măsurile veterinare ale Germaniei.

Bulgarii din Macedonia și Boris Sarafoff.

Sub acest titlu d-l *Zamfir C. Arbore* publică în „*Cronica*“ nisece articuli interesanți, din cari estragem următoarele:

Vorbind de cauza, pe care o apără Sarafoff, pe care o declară percută pentru tot-deuna, d-l Arbore scrie:

Cauza lui Sarafoff se resumă în următoarele cuvinte:

Distrugerea tuturor unităților etnice din Macedonia în folosul Bulgariei.

Pentru această cauză s'au asasinat mai mulți Armâni, Sârbi, Greci, Albaneși; pentru această cauză s'au strins cu sila banii, s'au făcut jafuri și tâlhării.

Alt mijloc de a lucra nici că se putea pune în practică!

Poporațiunea Macedoniei moderne se compune din elemente etnice variu, atât după limbile ce vorbesc, cât și după religiile, ce profesază; acest adevăr este deja temeinic stabilit de către omii de știință, cari nu se ocupă absolut de loc cu teudițele și aspirațiunile bulgare din Bulgaria.

În momentul de față există doi pretendenți serioși afară de Greci, asupra Macedoniei; ambii din acești pretendenți își întemeiază pretențiunile asupra acestei provincii pe temelul *pur etnografic*.

Unul din pretendenți sunt — Bulgarii, altul — Sârbi!“

Și unul și altul, cu toate declarațiile infocate de dragoste pentru Macedonia și Macedonenii — în realitate în Macedonia manifestă cea mai mare ură pentru *dialectele slave* și trebuințele locale ale populațiunilor. Mai cu seamă aceasta este adevărat în ceea ce privește întocmirea personalului didactic și cleric bulgar din Macedonia.

Etă ce ține profesorul Draganoff în cartea sa mai sus citată: „Aprōpe toți profesorii și profesorele școlilor secundare chiar celor primare din Macedonia se numesc în calitate de *agitatori*, *toți din Bulgaria*. Cei din localitate nu se admit, decât ca agenți dela așa numitul Exarhat bulgar, care nu se scie de ce anume nu locuiesc în principatul bulgar, ci la Constantinopole.

Ura Bulgarilor în contra persecutării, asupra tuturor și prigonitului *dialect macedo-slav* n'are margini. Acest dialect cu cea mai mare înverșunare este îgonit din școlile bulgare din Macedonia, unde astăzi Bulgarii au devenit mai stăpâni, decât Turcii peste întreaga suflare slavă.

Și trebuie observat un lucru de mare importanță: *dialectul persecutat* de Bulgari, este anume acela, care se pōte considera ca singurul din toate dialectele slave, ca *descendentul direct al limbii Kirilo-Metodiene slave*.

În sprijinul acestei aserțiuni am fi putut aduce aci un șir lung de argumente nediscutabile, culesse din scrierile marilor slavisti; prin aceste argumente s'ar demonstra puritatea dialectului slav din Macedonia, precum și faptul, că *acest dialect, al țigilor Bulgari din Macedonia, este prin sine stătător și cu totul autonom de limba bulgară*.

Spațiul, firesc, nepermițându ne a intra în această demonstrațiune aci, mă mărginesc a stabili numai următoarele:

a) Dialectul așa numit macedonean al Slavilor, pe cari Bulgarii cu de a silă vor să-i trecă drept adevărați Bulgari, posedă particularitățile sale proprii atât în *accent*, cât și în *sunete* și în *forme* (adică în conjugare și declinare): asemenea dânsul diferă de limba bulgară în *sintaxă* și mai cu seamă în *lexicon*.

b) Profesorii localnici macedo-slavi pāvă la 1880 au tipărit cărțile didactice ale lor în *dialectul Kirilo-Methodian*; în introducerea la aceste cărți didactice autorii declară sus și tare cum că: Slavii „din Macedonia, triumfând în contra clericilor grec în ceea ce privește oficierea liturgiei în limba slavă, n'au de gând de a jertfi interesele lor naționale și de a se bulgari“. În aceste introduceri ei numesc pe Bulgari „Șopri“ cuvânt insultător).

Afară de aceste două concluzii capitale, cari dărimă pretențiunile etnice ale

*) Veți și „*Pravoslavnii Vostok*“, Nr. 1.

*) A se vedea introducerea evangheliei slave editată de d. C. Șapcareff.

Bulgarilor asupra Macedoniei, mai avem o mărturisire recentă și foarte prețioasă, care vine în sprijinul afirmațiunii noastre.

Teribilul diar al lui Sarafoff, *Les Reformes* (Reformi) tipăresce următoarele:

„Este cunoscut cum că populațiunea Macedoniei nu este tocmai omogenă. La nordul ei unele sate de pe graniță sunt locuite de ceva Sârbi, Cuțo-vlahi; la centru și spre apus locuiesc Turci și Albaneși, cari grația indemnurilor diu Ildis-Kiosc din țară în țară năvălesc pe pământul vecin și petruind în lăuntru țării.

Numărul covârșitor al populațiunii aparține însă uneia și aceleiași naționalități. *Ne vom abține* de a stabili, decât această populațiune covârșitoare aparține gîntei sârbe sau bulgare, de frică să nu facem sânge rău patrioților-brețeri din Belgrad și Sofia. Ne mărginim numai în a stabili, că această populațiune se compune din Slavi (sloveni““?).

Așa d'ar autorul acestui articol din *Les Reformes*, care de sigur, că este inușit el, Sarafoff, născut la Nevsocop și prin urmare Macedonean de baștină, nu numai că nu negă, d'ar confirmă sus și tare, că în Macedonia locuiesc Sârbi și mai locuiesc p'acolo și un popor, care e conștient de a fi o natură slavă prin sine stătătoare, și care își dă nume de *sloveni*, pentru a se deosebi de gînta bulgară și cea sârba.

În adevăr, acest popor covârșitor în număr, posedă un dialect deosebit de limba sârbă și bulgară.

Din străinătate.

Prințul Ciun la împăratul Wilhelm. Alaltăeri s'a jucat în noul palat din Potsdam ultimul act al comediei chino-europene: primirea prințului Ciun de către împăratul Wilhelm. De față la acest act au fost, afară de împăratul, principii imperiali, secretarul ministeriului de externe br. Richthofen, ministrii, corpul generalilor și notabilitățile curții imperiale. Dinaintea palatului era postată a doua companie a batalionului. Când prințul Ciun trecu pe dinaintea ei, *compania nu i-a dat onorurile* și nici că l'a băgat în seamă. Prințul, de pe față căruia se vedea o mare temere și grije, grăbi cu pași repezi în palat și păș în sala tronului însoțit numai de ambasadorul chinez din Berlin. Aici împăratul Wilhelm îl aștepta pe tron. Espreția feței împăratului era serioasă, aprōpe mîniosă, purta uniforma aiba a gardei de corp cu insigniile adăncului doliu. În jurul tronului ocupau loc notabilitățile invitate. Când prințul Ciun intră în sală, împăratul nu s'a ridicat de pe tron, ci i-a făcut semn cu mîna prințului. La acesta prințul plecăndu-se de trei ori, s'a apropiat de tron și adăncă reverință a predat lui Wilhelm scrisōrea împăratului Chinei, scrisă pe mătasa galbenă.

În scrisōre împăratul Chinei spunea: tēmplarea cu baronul Ketteler și espreia cel mai adănc regret pentru uciderea grănică a lui Ketteler. Spune, că-l dōre, că n'a fost în stare să ia de cu vreme n'are suri de apărare, d'ar, că a poruncit, ca împăratele criminală să nu rămână nepedopsită. Continuând ține, că trimite în Germania pe fratele său Ciun, ca să asigure pe împăratul cât de mult l'au intristat evenimentele anului trecut și cât de mult e stăpînit și acum de sentimentele regretului și trănșnei. Mulțumesc împăratului, pentru-că și-a trimis trupele, ca să înfrîngă pe Boxeri, și speră, că revolta impăratului va fi înlocuită erășii cu sentimentul amicitiei și de pe viitor relațiile amicale între cele două imperii vor fi și mai strînse.

După citirea scrisorii a rostit și prințul Ciun o vorbire către împăratul Wilhelm spunēnd scopul misiunii sale.

Împăratul Wilhelm răspundēnd ține către prinț, că nu vre-o ocașă veselă și un o simplă datoriă de curtoasiă l'a adus în Berlin, ci un oas foarte trist și foarte serios. „Pe trimisul meu la curtea imperială cōtinuesă, br. Ketteler, l'au culcat la pămēnt armele ucigașe ale soldaților împăratului ce s'au ridicat asupra-i la ordin mai înainte. Ceea-ce este o crimă așa de mare, pe care dreptul internațional și toate usanțele trebuie să o infiereze. Am auzit din gura d'atetei vōstre imperiale espreșiunea sincera

*) Numărul 9 al Reformei din anul 1900.

regrete ale împăratului Chinei privitor la aceste evenimente. Bucuros cred, că fratele Alteței vâstre imperiale a fost străin de crima acasta și de brutalitățile săvârșite asupra ambasadelor și a străinilor pacifici. Cu atât mai gravă răspundere apasă însă pe sftnicii lui. Aceștia se nu se amăgescă a crede, că printr'o misiune de espiare vor pute să-și mijlocescă iertarea; ei vor dobindi acasta numai atunci, când vor procede conform dreptului internațional și prescrierilor moravurilor civilizate. Dacă guvernul marelui imperiu al împăratului chinez se va conduce strict de aceste prescrieri, se va împlini speranța lui, ca urmările turburărilor din anul trecut să dispară și între Germania și China vor domni éráși raporturi amicale, cari vor deveni o binecuvântare pentru întréga civilizațiune omenească. Cu sincera și serioasă dorință ca așa să fie, salut pe Alteța Vóstră.

In tot decursul acestei ceremonii împăratul Wilhelm nu s'a ridicat de pe tron.

Conflictul franco-turc. Lui „Frankfurter Zeitung“ i-se vestescé din Constantinoopole, că Sultânul s'a adresat Rusiei cu rugarea, să intervină la Francia pentru o pacifică aplanare a conflictului. Guvernul rusesc n'a dat încă o promisiune hotărâtă, fiindcă ar voi să sondeze la Paris, decât un astfel de demers ar fi bine primit acolo.

Din Toulon se anunță, că escadra franceasă din Mediterană a primit ordin să mobilizeze trei mari vase de război cu misiunea de a ocupa insulele Lemnos și Mitilene și póte și altă insulă, în cas când Turcia nu va împlini pretenșiunile Francei. Scirea acasta nu se confirmă încă, ba e chiar combătută de agenția „Havas“.

Confesiunile din Anglia pentru pace. Cele trei mari confesiuni din Anglia, anume cea anglicană, liberă și romano-catolică, au lansat împreună un manifest, prin care cer restabilirea păcii în Africa de sud. Apelul cuprinde următoarele: „Subsemnații scoțim de datoria noastră să dăm o dovadă de credință noastră creștină declarând: 1) că după simțul dreptății, nu întinderea teritoriului face mărirea unei națiuni; că aceleași legi morale au valóre pentru națiuni ca și pentru indiviđi; 3) că orice concerire e contrară învățăturilor lui Isus Cristos. Astfel fiind, cerem în numele aceleia, care mângăie pe cei nenorođiți și dá libertate celor aflați în sclăviă, ca să se facă Búrile așa propunerii de pace, ca ei să le póta primi fără să-și jertfescă demunitatea“. Apelul e acoperit deja de mii de semnături.

SCIRILE DILEI.

— 24 August v.

Coloman Tisza la episcopul Pavel.

Alaltă-eri Coloman Tisza și-a făcut darea de seamă înaintea alegătorilor săi în Oradea-mare. După adunare și după banchet Tisza a făcut vizite. El a fost și la episcopul Mihail Pavel.

O scenă la gara din Clușiú. Duminecă séra s'a întâmplat la gara din Clușiú un cas excepțional. In trenul accelerat Predeal-Budapesta, cu care mergea în străinătate și párechea regală română, roiau să se urce nisece domni din societatea maghiară ardelénă — distinsă. „Ujny“ din Clușiú spune, că acei domni au pretins dela șeful gării un vagon separat și că în stare „luminată“ fiind, n'au voit să țină seamă, că pasagerii trenului, între cari și Regele și Regina României, s'au fost retras spre a-se odihni. Intreg personalul trenului s'a pus în mișcare, ca să capteze pe respectivii domni, ér șeful gării refuză simplu a-le pune la dispozițiá un vagon separat, și din cauză, că sosise timpul plecării trenului, provocă pe domniul „reelit“ să ocupe loc în cupele ce li-s'au destinat. Vorbă să fie. Întréga societate se postă între șine toamă dinaintea locomotivei. Zadarnice au fost tóte încercările de a-i capacita, căci încăpătuiați călători nu voia să cedeze. In fine funcționarul de serviciu al trenului a cedat el și a dispus, ca la vagonul-salon să se adaugă un vagon se-

parat, în care apoi ceta învingătoare ocupă loc. Soluțiunea acasta a răpit trenului timp de aprópe o jumătate de oră, și numai după aceea trenul puté să plece. Din cauza acestui incident párechea regală română era páci să scape trenul accelerat de Viena. A doua și regele Carol s'a interesat viu de cauza întârzierii, însă — ăice numita fóia — nu i-s'a împărțășit cauza adevărată. — Fără comentariu.

AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria a României însoțite de d-l ministru al războiului, de d-l ministru al lucrărilor publice și de d-na și d-l colonel Pressan, au luat eri dimiună trenul de Giurgiu pentru a merge la Dadilov, ca să asiste la eseroțiunile de tir ale artileriei. Principii moștenitori au asistat la eseroțiunile de tir la poligonul dela Dadilov. Dejunul l'au luat la poligonul de tir.

Procesul Academiei Române. La 5 Septemvrie v. se va întâmpina înaintea tribunalului din Tecuciú procesul intentat Academiei Române de către frații Alesandru și Constantin Anastasiu pentru anularea testamentului fratelui lor Take Anastasiu, care printr'un testament al său a lasat Academia Română legatară universală a întregii sale averi, ér printr'un testament posterior imparte averea între soția și frații săi.

„Pravolavni Wostok“, noul diar franco-rusesc din Bucuresci, avea în biurul său și un Român basarabean, cu numele Pornicic, însă ca simplu corector al diarului, fără nici un alt amestec în redactarea lui. In urma diferitelor svonuri, ce s'au răspândit, Pornicic și-a dat demisiunea, deși e un tiner fără mijloce, care era retribuit la numitul diar cu un salariú de 30 lei.

Cumpărarea unui cuirasat. „Universul“ primesce din Berlin scirea, că România a început acolo tratări pentru a cumpăra cuirasatul „Arminius“.

Teatrul naționalităților. Societatea de teatru ungarescă și-a ținut Marți prima ședință, după vacanța de vară. Dr. Ianovics, noul director al teatrului din Seghedin, a propus în această ședință, să se adreseze un memoriu guvernului cu rugăminte, ca în afacerea teatrului naționalităților, care îi amenință pe Unguri cu multe primejdii, să adopte principiile cele mai radicale maghiare; „oacă exemplul dela Pojon arată, că în această cestiune cea mai mică toleranță are urmări grave“. — Cât de amabil!...

Socialismul internațional se mișcă și în Ungaria și face propagandă pentru ideile sale. Dílele acestea comitetul partidului a lansat în limba maghiară un apel în ăcei de mii de exemplare, în care cere: 1) „Inlăturarea parasitiilor, ce trăiesc pe corpul poporului“. 2) „Inlăturarea actualului sistem electoral, care dá nascere parlamentelor actuale eșite din sânge și noroiú“. 3) „Drepturi poporului!“ 4) „Intruniri libere și pressă liberă!“ 5) „Sufragiu universal, egal, secret“, și 6) „Inlăturarea societății capitaliste“. Apelul se termină cu cuvintele „Să trăiescă social-democrația internațională revoluționară“ și va apăre și în limba germană, slovacă și română.

Comerțul exterior al Austro-Ungariei. Dela 1 Ianuarie până la 31 Iulie 1901, importațiunile monarhiei austro-ungare au fost de 977.300.000 coróne, ér esportațiunile de 1.044.500.000 coróne.

Sergentul Ioan Grigorie, vítézul luptător din războiul de independență, care la Grivița a luat un steag turcesc, a fost numit portar al palatului justiției. Eri Ión Grigorie, cu pieptul acoperit de decorațiuni, a intrat în postul său în mijlocul unui număr public, care privea cu o curiozitate simpatică la bravul sergent. Postul acesta de portar retribuit cu 85 lei pe lună, e un act de dreptate pentru el, fiindcă dela războiú încece Ión Grigorie trăia în comuna Mălăiești (Prahova) numai cu o pensiune lunară de 12 lei, ce i-o făcuse guvernul.

Jidovii contra lui Rotschild. Diarul „Woschod“, ce apare în Petersburg, ca organ al intereselor jidovesci, publică o scrisóre deschisă adresată baronului Edmund Rotschild din Paris, în care baronul este somat a-și depune protectoratul său asupra coloniilor din Palestina, fiindcă acest protectorat este numai o pedecă pentru numitele colonii. Scrisórea deschisă termină cu următoarele cuvinte: „Sprijinit pe miliónele d-tale, usurpeză nisece drepturi, pe cari poporul jidovesc nu vré să le lase în mânilor d-tale. Poporul jidovesc va sci și fără ajutorul milionarilor săi să se libereze de sclăviă și să-și elupte o existență independentă. Ai luat o responsabilitate enormă asupra d-tale și păcătuesci grozav contra poporului jidovesc, care de două mii de ani zace în sclăviă“. (Sclăviă acasta séménă însă mai mult a stăpânire, decât a sclăviă. — R.)

Vindecarea beției prin hipnotizare. Renumitul psiholog elvețian, profesorul Forel, cu câțiva ani mai înainte a surprins lumea cu tesa, că bețivii trebuie vindecați prin hipnotizare. De atunci în multe locuri s'a aplicat acasta procedură și s'a ajuns la uimitóre rezultate. Medicul-șef dela spitalul alienaților din Dresda, Dr. Gausens, a ținut dílele trecute o conferență, în care a recunoscut, că hipnotismul e cel mai bun mijloc de a cura pe bețivi și a făcut conclusiunea următoare: bețivii sunt cei mai aplecați spre hipnotism, ei fórte iute adorm și sugestiuinea are mare influință asupra lor și se rețin dela beția mai bine, decât, decât i-ar amenința cine-va cu pedepsele cele mai grele corporale.

Sciri mărunte din România. Se ăice, că ministru de război a dat ordine severe autorităților civile și militare pentru supravegherea liniei Prutului. Colonelele Koslinski, comandantul marinei române, a fost chemat prin depeșă la Bucuresci.

— De câte-va díle a sosit în Bucuresci prima expedițiune de tunuri cu tir rapid comandate mai de mult dela usina Krupp. Probele pentru primirea acestor piese se vor face în curénd.

— Biblioteca centrală a statului e deja complet instalată în noile sale ale Academiei Române; ea e deschisă pentru public câte-va díle.

— Ađi, Vineri, Academia Română va ține ședință publică sub președința d-lui P. S. Aurelian.

Avis. Din partea poliției se aduce la cunoștința publicului, că Sâmbată, în 7 Sept., se vor ține eseroțiuni de tragere la tir cu glónte ca în timp de războiú de către reserveciilor honveđi, din care cauză este sever interđis ori-cui de a călca pe teritoriul Poienei în numita díle dela orele 5 până la 11 a. m.

1. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire séu stomacul nu funcționéză regulat ceea ce cauzéză constipație, durere de cap, lipsă de apetit séu alte bóle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *prafuri sédilitz ale lui Moll*. Cutii originale a 2 cor. se pot căpeta dílele prin postă dela farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provinciá se se cérá preparatul A. Moll provédut cu marca de contravenție și subscriere.

SCIRI ULTIME.

Constantinopol, 5 Septemvrie. După scirile oficiale parisiene, Francia e hotărâtă a trage ultimele consecențe din conflictul cu Turcia, decât nu i-se vor împlini pretenșiunile.

Sofia, 5 Septemvrie. Se ăice, că ministru-președinte Karaveloff și-a dat demisiunea și a rugat pe principe să se reintórcă în Bulgaria. Scirea are încă lipsă de confirmare.

REVERSE.

Sărutare — pentru monarhul. Vinerea trecută lume multă aștepta la gara de Nord din Viena sosirea monarhului. Soneria electrică deja anunțase apropierea Majestății Sale și comunicațiunea pe stradă

a fost închisă. Funcționarul dela calea ferată observă, că o fetiță îmbrăcată în costumul pitoresc tiroles și c'un pachet în mână, fórte agitată își face loc printre public și se apropie mai mult de locul, pe unde avea să trecă trăsura curții. Funcționarul dădu ordin să se depărteze, de órece acum nu-i permis niménuí a rămáue în gară. Fata însă nu se spáriá de porunca dată și rugă pe funcționar să-i permită să vadă pe monarh. In momentul acesta se ivesce trăsura curții și funcționarul nu mai avú timp să stea de vorbă cu tirolesa, ci își luă poziția și salută pe Maj. Sa. După-ce monarhul se scobori din trăsura și se urcă în trenul, care plecă din gară, frumoșa fată alergă la funcționar, îi apucă mâna, ăicénd: „Îți mulțámesc, fórte frumos îți mulțámesc, am vėđut pe împératul...“. Dér nu ajunsese numai cu atáta, ci fata prinse pe funcționar în brațe, îi sárută pe obraz și apoi plecă.

Archiva fonografică. De curénd Academia de sciințe din Viena a decis să creeze o archivă fonografică, care va puté repeta generațiilor viitoare, cum s'au esprimat strămoșii lor, cum au vorbit oratorii, profesorii, cum s'a cântat, ori cum s'a declamat. De aci înainte, oratorii, actorii și cântăreții celebri, cari până în prezent nu se bucurase de cât de o gloriá efemeră, vor trece posterității sub același titlu, ca și sculptorii ori pictorii cei mai iluștri. Acastă archivă va fi împărțită în 3 părți: prima va cuprinde graiurile și dialectele europene dela începutul secolului al XX; precum și limbile diferitelor popóre de pe pământ; a doua va fi rezervată muzicéi, ér a treia va conține discursurile și vorbele marilor ómeni, astfel în cât caracterul și accentul limbajului lor să fie păstrat în toamă. O comisiune specială studiază modul cum ar puté fulocui cilindrele înregistrátore de cérá resenorá prin altele, de metal, spre a puté fi bine conservate.

Rivalii lui Succí. Ultimul recensământ, ce s'a făcut în Indiile englese, a descoperit existența unei secte destul de numérose și totuși aprópe necunoscută, așa numiții Jaini, a căror principală ocupațiune pare a fi... de a nu face nimica și de a posti patru din cincé părți ale anului. Pentru un Jain, a posti șese séu șépte septemánii, nu e nimica, acasta e porția ordinară de post, prescriasă de religiunea lor. In anumite casuri și la anumite sərbători, acest popor ind își prelungește abstenența la două luni, fără să-l supere câtuși de puțin. Jainii, chiar și când mánăncă, sunt vegetariani și nu omóră vr'un animal nici odată, nici pentru a-se apăre. La ultimul recensământ s'au numérat 1.416,638 de Jaini, trăind esclusiv în Bengal și în provinciile Guzerata și Radjputana. Principalul lor loc de pelegrinagiu este muntele Parasnath, aprópe de Chota Magpore, unde se duc în masse în fiá-care primăvară, pentru a-și începe primul post al anului.

Cel din urmă luptător dela Waterloo. Dílele trecute a murit în etate de 108 ani, cel din urmă luptător dela Waterloo. Carol Richard l'a chemat pe vechiul soldat. Pentru lupta bravă și purtarea excepțională, ce a avut, a fost în mare grație la regina Victoria. Până la etatea de 90 ani a fost cântăreț în corul catedralei din Worthemburg, câștigându-și astfel pânea de tóte dílele. Numai după asta a primit ajutor dela stat. Pe veteranul luptător îl depláng nu mai puțin decât 182 de membrii ai familiei. Laudabil record și pe acest teren.

Literatură.

„Pomenirea Prea on. brău al Preasánței de Dumneđeu născétóre, scóasă din antologion séu mineiú și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
 (La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cânticească de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. IV. corectată.* Gherla. Prețul unui es. în părăți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cânticească de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de *Ioan Popu*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de Ioan Popu: tomul I, III și IV cuprind cuvântări bisericesti acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fie-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

Predicii pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu *„Predicii ocazionale și funebre“*, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocaziuni (la săntirea de biserică, la instalări de parochi, la prezentarea pentru primaoră a preotului în parohii etc. etc.) Prețul 3-50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predicii pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la

Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Predicii pentru Duminică de Iustin Popșu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul cor. 4.40 (+ 30 b. porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de *I. C. Panțu*. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de *I. C. Panțu*. Conține modele de circulare, scrisori de informațiune, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de *I. C. Panțu*. Tracteză principiile contabilității dupe ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de *I. C. Panțu*. Acastă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto.)

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de *I. C. Panțu*. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într-un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

A apărut *Istoria lumii* partea a III-a talmăcită de protoi *C. Moraru*, după *Dr. Th. B. Welter*, și se pôte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu prețul de 1 coronă plus 10 bani porto.

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Septembrie a. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.86	Vënd.	18.90
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.46
Napoleon/ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scriș. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Septembrie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	92.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.65
Bonuri rurale ungare 4%	92.30
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	176.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.50
Renta de argint austr.	98.50
Renta de hârtie austr.	98.40
Renta de aur austr.	118.90
Losuri din 1860.	140.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.45
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	632.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	624.50
Napoleon/ori.	19.02
Mărci imperiale germane	117.07
London vista.	239.25
Paris vista	94.90
Rente de corone austr. 4%	95.55
Note italiene	91.15

!! Aprope de cinste !!
 378 obiecte însemnate numai cu 3 cor. 60 bani.
 1 orologiu eleg. cu garanție de 3 ani dimpreună c'un lanț frumos, 1 cravată veritabilă de mătasă, cea mai modernă! 1 ac frumos de cravată, cu brillant imit., utensilii de scris, constatătoare din 3 obiecte, 1 garnitură, constatătoare din nasturi pentru manșete, guler și piept toate din aur dublu și cu incuștore patentă, 1 broș de Paris pentru dame, 1 inel frumos de aur imit. pentru domni seu dame cu pētră, 1 părăche de cercei eleganți cu brillante-simill. 1 bucată de săpun de toaletă bine mirositor, 1 colier cu mărgăritare orientale, 1 notiț, 1 țigaretă cu vērș de chichlibar, 1 bricēg, 1 portofoliu de piele, 1 aparat pentru foc, 20 alte lucruri de corespondență și încă alte 300 bucați diverse, folositore și neincunjurabile pentru casă — gratis!
Tote acestea împreună cu ceasornicul care singur aprope e vrednic banii aceia, costă numai 3 corone 60 bani. Trimite per Ramburs (Nachnahme) prin casa de esport din Cracovia:
F. Windisch, Krakau Nr. 395.
 NB. La cas, când nu convine, banii se inapoiază.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decă fiecare cută este provēdută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscieria sa.
 Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicele stomach și pântece, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bōte femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—
 Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătōrescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provēdută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
 Franzbranntwein-ul și sarea este fōrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de rēcēlă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.
 Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucați Cor. — 40 Cinci bucați Corone 1.90. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provēdută cu marca de apărare A. Moll.
 Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
 c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9
 Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.
 La depozite se se cēră annuit preparatele provēdute cu iscălițura și marca de apărare a lui A. MOLL.
 Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellern și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
 Brașov, Tērgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i>
FOI PERIODICE.	<i>Circulare, Scrisori.</i>
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	<i>Couverte, în toată mărimca.</i>
PROGRAME ELEGANTE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
ANUNȚURI.	BILETE DE ÎNMORMĒNTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tērgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Sz. 7409—1901.
 alkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvénszék mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Brassómegyei betegápolási alap végrehajtónak Sev-stia Alexi hágyatēka végrehajtást szenedő elleni 124 korona 20 fillér tōkekōvetelēs és járulēkai iránti végrehajtási ügyēben a brassói kir. törvénszék (a brassói kir. járásbiróság) területén lévō s a brassói 3577 sz. tljkvōn foglalt: 4569. 4570, 4571/1 hrsz. épūtetes ingatlanra az árverēs 914 korona 10 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelēta, es hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi Szeptember hó 12 napján délelōtt 9 órakor alólrott telekkōnyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverēsen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándēkozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42 §-ában jelzett ártolyanmal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékkēpes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezēsérōi kállított szabályszerū elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi július hó 12-én.
 1—1. A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.

A V I S.
 Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și reținori și când dela 1-ma și 15 a fiă cārei luni.
 Domnii abonati sē binevoiascā a arāta în deosebi, când voiesc ca espedarea sē li-se facā după stilul nou.
 Domnii, ce se abonezā din nou sē binevoiascā a scrie adresa lămurit și sē arate și posta ultimă.
Administraț. „Gaz. Trans.”

„Gzeta Transilvaniei“ cu numērul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.